

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v strednej odbornej škole v školskom roku 2010/2011 v SR

V školskom roku 2010/2011 sa vykonali následné inšpekcie v **54** stredných odborných školách (SOŠ), z toho bolo **5** súkromných. S vyučovacím jazykom slovenským a maďarským bolo **5** a s vyučovacím jazykom maďarským boli **2** SOŠ. Celkovo bolo vykonaných **57** následných inšpekcií, z toho **8** bolo po komplexnej, **36** po tematickej a **13** po následnej inšpekcii. V 3 školách boli uskutočnené 2 následné inšpekcie.

V kontrolovaných SOŠ bolo uplatnených **316** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho **82** (25,94 %) odporúčaní, **162** (51,26 %) opatrení prijatých kontrolovaným subjektom, **66** (20,88 %) opatrení uložených školskou inšpekciou a **6** (1,89 %) záväzných pokynov. Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

Prehľad uplatnených opatrení										
spolu	316									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	82		0		162		66		6	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	78	87,80	0	0	150	92,59	53	80,30	1	20,00

Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených **282** (89,24 %).

Zistené nedostatky sa vyskytli najmä v/vo

- školských vzdelávacích programoch (ŠkVP), ktoré neboli v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ŠVP)
- absencii ŠkVP pre nadstavbové štúdium
- plnení učebných osnov v niektorých predmetoch
- vedení pedagogickej dokumentácie (zapisovanie preberanej látky do triednej knihy v cudzom jazyku, v škole s vyučovacím jazykom maďarským nezapisovanie dvojazyčne, uvádzanie nesprávneho názvu školy)
- rozhodnutiach vydaných riaditeľom školy
- časovom harmonograme externej časti maturitnej skúšky
- absencii individuálnych učebných programov pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- kvalifikačných požiadavkách pre výkon funkcie zástupcu riaditeľa školy (neabsolvovanie prípravy vedúcich pedagogických zamestnancov)
- školskom poriadku (neuvedenie práv a povinností zákonných zástupcov žiakov)
- organizácii vyučovania (nedodržanie dĺžky prestávok, prekročenie maximálneho počtu vyučovacích hodín v jednom dni)

Štátna školská inšpekcia uložila **82 odporúčaní**, z ktorých bolo **78** akceptovaných. Odporúčania sa týkali najmä zefektívnenia vnútornej školskej kontroly, rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese (poznávacie a učebné kompetencie,

kompetencie v oblasti informačno-komunikačných technológií (IKT), hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti), zabezpečenia priestorových a materiálno-technických podmienok na vyučovanie odborných predmetov, zapracovania výchovy k ľudským právam do tematických výchovno-vzdelávacích plánov a do školského poriadku. Ďalšie odporúčania sa týkali realizácie hodnotenia žiakov a pedagogických zamestnancov na základe kritérií deklarovaných v ŠkVP, ako aj oboznámenia žiakov s týmito kritériami.

Akceptáciou odporúčaní sa skvalitnila realizácia vnútornej školskej kontroly, boli vytvorené podmienky na zvýšenie efektivity výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov, boli vytvorené predpoklady pre uplatňovanie výchovy k ľudským právam vo výchovno-vzdelávacom procese a skvalitnilo sa priestorové a materiálno-technické vybavenie školy na vyučovanie odborných predmetov.

K zisteným nedostatkom riaditeľa škôl prijali **162 opatrení**, z nich splnili **150**. Prijaté opatrenia zodpovedali charakteru zistených nedostatkov a ich príčin, boli konkrétne, termínované a väčšinou jasne sformulované. Opatrenia sa týkali aj úpravy organizácie vyučovania z hľadiska dĺžky trvania prestávok, počtu vyučovacích hodín v jednom dni, rozvíjania kľúčových kompetencií v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti, využitia (IKT) a zlepšenie ich vybavenosti v odbornej učebni, zamerania hospitačnej činnosti vedúcich zamestnancov školy na rozvíjanie kľúčových kompetencií, organizácie metodických dní a vzájomných hospitácií. Ďalšie opatrenia smerovali k intenzívnejšej kontrolnej činnosti na pracoviskách zmluvných organizácii v rámci praktického vyučovania a skvalitneniu výkonu štátnej správy v prvom stupni.

Školská inšpekcia uložila kontrolovaným subjektom **66 opatrení**, z ktorých bolo **53** splnených. Integrovaním práv a povinností zákonných zástupcov žiakov, pedagogických a ďalších zamestnancov školy do školského poriadku a jeho zverejnením sa zvýšila informovanosť o vnútorných pravidlách organizácie školy. Dodržaním príslušných pokynov Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania pre administráciu testov sa vytvorili rovnaké podmienky pre všetkých testovaných žiakov, čím sa zobjektívnili priebeh a výsledky externej časti maturitnej skúšky. Schválenie maturitných zadaní na ústnu formu internej časti maturitnej skúšky sa zosúladiť s platnými právnymi predpismi. Ďalším splnením opatrení došlo k súladu organizácie nadstavbového štúdia, organizácie vyučovania, realizácie komisionálnych skúšok, hodnotenia a klasifikácie žiakov s platným právnym stavom, zlepšil sa výkon štátnej správy v prvom stupni a vedenie pedagogickej dokumentácie.

Nesplnením 10 opatrení uložených školskou inšpekciou v Trnavskom kraji naďalej pretrvávali nedostatky vo vypracovaní ŠkVP, v plnení učebných osnov niektorých predmetov, nedostatky pretrvávali aj v rozhodnutiach vydaných riaditeľmi, ako aj v zabezpečení bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov počas vyučovacieho procesu. V dvoch školách pretrvávali nedostatky súvisiace so zabezpečením materiálno-technických a priestorových podmienok v učebnom odbore autoopravár, v študijnom odbore mechanik strojov a zariadení a v učebnom odbore stolár.

V 1 súkromnej SOŠ v Trenčianskom kraji pri komplexnej inšpekcii bolo zistených 25 závažných porušení všeobecne záväzných právnych a interných predpisov. Riaditeľke školy bolo uložených **5 závažných pokynov** na odstránenie zistených nedostatkov, ktoré nespĺnila. Zriaďovateľ školy nerešpektoval návrh hlavnej školskej inšpektorky na odvolanie riaditeľky školy. Vzhľadom na závažnosť pretrvávajúcich nedostatkov v kontrolovanej súkromnej SOŠ Školské inšpekčné centrum Trenčín navrhlo hlavnej školskej inšpektorky predložiť MŠVVaŠ SR návrh na vyradenie kontrolovaného subjektu zo siete škôl.

Záver

Akceptáciou väčšiny odporúčaní riaditeľmi škôl sa skvalitnila realizácia vnútornej školskej kontroly, boli vytvorené podmienky na zvýšenie efektivity výchovno-vzdelávacieho procesu a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov. Splnenie prevažnej väčšiny opatrení prijatých a uložených pozitívne ovplyvnilo výkon štátnej správy v prvom stupni a dodržiavanie psychohygienických podmienok. Skvalitnilo sa vedenie pedagogickej dokumentácie

a dokumentácie spojenej s komisionálnymi skúškami a zlepšila sa kvalita vypracovania ŠkVP. Neakceptovaním všetkých odporúčaní a nesplnením opatrení v niektorých školách pretrvávajú zistené nedostatky v rozhodovacom procese, pri tvorbe ŠkVP a v materiálno-technickom vybavení.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom škôl

- venovať zvýšenú pozornosť vypracovaniu ŠkVP s dôrazom na jeho úplnosť, dôslednosť pri vypracovaní učebných plánov a učebných osnov, kvalitu a obsahovú jednoznačnosť jednotlivých jeho častí
- smerovať ďalšie vzdelávanie učiteľov na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov vo vyučovacom procese
- skvalitniť kontrolnú činnosť

Zriaďovateľom

- usmerňovať metodicky riaditeľov škôl v oblasti dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov
- zabezpečovať školám v rámci možností finančné prostriedky na zlepšenie materiálno-technickej vybavenosti